

JAINKOARI ESKARRAK

JAINKOARI ESKARRAK

Aita Rhaner maitia: Arrotxu sentitzen naz zuri idatzi al izatearren, batez be aldi azkenetan (esaterako, zelan edo alan Eleizearen kondaira jarraitzen dodanetik edo teoljia ikasten dodanetik), zutzaz eta zure gauzai buruz Eleizarako ta kristiñauentzak zuk daukazun garrantzia ikusi dodalako. Augaitik poz andia artu neban zuk ikustaldia egin euskuzunean ta Eukaristia gugaz ospatu gura izan zenduanean. Eta izan be zerbait berarizkoa dago zeugaz alkartzen nauana: neu naz zeuk Opera'rako sarrerartxartel bategaz poztu zenduan mutikoa. Biotzez eskarrak emon gura neuskizuz.

Gure artean ni sakonez ta gogoz sartu nazan languntaldeak gizarte-lanean diardu. An dagidana bakana da, zaarren etxeko bat zaindu besterik ez.

Niretzat zaarrakaz alkar-ikuste au eupada andi bat da, orain arte nagusiakaz ozta-ozta euki izan nituen artu-emonak (nire aitaita-amamak urtero iru bidar ikusten dodaz). Artu-emon onek eragiña ta zeregiña emon daust urte osoan zear: sarri-askotan biotz-berogarri, eragite gogarteko eta (sarriago ondiño) itaunduteko neure buruari; niretzako izan da ainbat gauzaren barruko lenengo eza-guerea. Lenengotan ara joan nintzan idealismuaren ameskeriz beteta notin arei eroan gura neutsezan desbardintasuna, aldakuntza, poza, ganora, adore, kemena; baiña nire gurari ameskeri biotz-beroak laster amaitau zirean, an artuten zan arnasea bildurgarriz goberaldikoa zalako. ¡Danak egozan ain odol-bako!... Eta eurai irribarre eragiteko alegiñak egin arren, eurak oztasun andiz, ardura barik begirutzen ninduen. Bizi-toki osoa izenbako baltzu itzal bat da, an norbera bakoitxak milla notin edo lagunene arteko zenbaki bakan bat aurkituta sentidu bear dau.

Urte bat dala, laurogei inguru urteko andra zar bat jagoten diardut; ia beti ogean dago berna biak elbarrituta dago-ta. Alan eta guztiz be, bere eran, aretoko ariñetariko bat da. Asikeran, etsipen ta utsaldia emoten eustan aren jokabidea nigaz nire ikustaldia beragana gitxitzat eukala begiraturaz. Bere aurk-ekintza (erreakziñoa) ta jarduera, gogoanbearra ta ozkeria ta ardurabagea artean egoten zan. Baiña zenbat geiago luzeten zan gure alkar-ikustea, ainbat sakonagoak egiten ziran gure artu-emonak, eta burura sartzen yatan bere mingoztasuna (eta bearbada besteena be) ba eukan zer-ikusirik bizi-toki erruki-bageaz baita bere zarzaroak, eta berezkiro bere miñ-oñazeak sarritan neurri gañezko andiak. Diñogun egoera saminkorra eztabaida askoen arrazoia zan, sarritan umekerizkoak, euren artean. Ba-egozan geisoak zortzi urte zirala etzunda batzuk besteen alboan berba egin barik usteon-eza zala-ta, ain zuzen be auren mingoztasunaren ondorena inguruko gauzen egundoko gogorik eza agertuz.

Aita LETONA'k euskeratua
(Jarraituko dau)

LARRIALDIA

Urteak aurrera joan eta gorpuza makaltzen danean, atsegiñago izaten da oiñez baiño, zaldiz. Gaur eguneko zaldiak berebillak dira, automobilak.

Otok ez eban berebillik erosteko aiña diru; bere biotzeko Pototok, ordea, an eukan estreñatu barria, tapizatua eta gorria. Motarik gabe, garbi garbia; izpillua bera baiño garbiagoa.

* * *

Jai-arratsalde artan, Beizaman Pototok motor bat ikusi bear ebala eta, dei egin eutson Oto'ri, berarekin ibillaldia egiteko.

—Atsegin izango jat.

—Orduan, iruretarako prest egon.

Oto garritik gogortzen asita egoan eta lokarri bako botak erabilten ebazan oiñetarako; aldamenetan gomak izaten dituen oiatarikoak, korapillo barik jantzi eta kentzeko moduan.

Apain-apain jantzi zan ibillaldirako.

* * *

Beizama an jagok, joan da bertan; baiña, ara eltzeko ordu ta'ardi luzetxoak pasa zituen bidean. Pototo sartu zan kamiñotik alde zegoan bidetxurretik errotara joateko, motorra ikustearren. Bitartean Oto gizajoa preso automobil-barruan. Bai ba, Pototok bere aldeko atea giltzaz itxi eban eta Otok, barriz, bere aldekoa idigitzea asmau ezin.

Asieran Oto gustora egoan barru artan, patxara ederean; baiña, patxara onenean egonda be, luze gertatu ezkeru, aspertu; batez be txixa-larriak emoten ba'dau.

—Zer egin bear dot nik orain...? Automobilla platera baiño garbiago eta leioak altu... Zer egin bear dot...!

Eutsi eutson larriari, izardi otzak emon arteko guztian. Lertzeko zorian ikusten eban bere burua. Azkenerako, orratio, asmatu eban zelan egin. Eskubiko oiñetakoa kendu, bertan egin eta leiotik kanpora bota. A zer lasaitasuna barruan...!

Gero esango dabe Oto argi gabeko gizona dala...!

ANES